

Focus op duurzame bibliotheken en archieven

Katrien Bergé, FUNDP en Tom Cocquyt, Parlementair Informatiecentrum Vlaams Parlement

Geïnteresseerden uit de BAD-sector waren aanwezig op de tweejaarlijkse 'Focus'. Dit jaar over duurzame bibliotheken en archieven en die plaats vond in Antwerpen op 20 september 2012. Op zoek naar antwoorden op de vraag welke rol de informatiesector kan spelen in de transitie naar rechtvaardige duurzaamheid, werd een intersectoraal programma aangeboden met een theoretische introductie en thematische workshops.

Erik Paredis.

Keynotespreker Erik Paredis (Universiteit Gent) illustreerde vier strategieën die we kunnen hanteren om aan duurzame ontwikkeling te werken: hogere levenskwaliteit met minder; rechtvaardig herverdelen; matigheid en ecologische draagkracht; gemeenschapsvorming in een democratische organisatie. Een referentiekader zoals dit is nodig voor de transitie naar een wereld waar de groeiende wereldbevolking — 4 miljard mensen in 1974, 6 miljard mensen in 1999 en nu op weg naar de 8 miljard mensen — deftig kan leven.

Erik schetst duurzame ontwikkeling voor bibliotheken en archieven op verschillende niveaus:

- duurzaamheid in de bedrijfsvoering;
- informatie ontsluiten voor iedereen;
- kritisch nadenken over het statuut van informatie en kennis;
- fungeren als deliberatieve en neutrale ruimte voor duurzaam burgerschap en beleid.

Peggy De Prins (Universiteit Antwerpen) riep op om in een duurzaamheids-traject ook aandacht te hebben voor

duurzaam human resources management (HRM) in het kader van een MVO-beleid (Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen). Ze bezorgde een vragenlijst die toelaat om het eigen HR-beleid kritisch te bevragen en nodigde uit tot 'ROC-denken', waarbij de drie P's binnen MVO — 'Planet', 'Profit' en 'People' — aangevuld worden met 'Respect', 'Omgevingsbewustzijn' en 'Continuïteit'. Met andere woorden: een duurzaam personeelsbeleid legt accenten op levenskwaliteit, rechtvaardigheid, matigheid en democratie.

Groene ICT en *cloud computing* behoren tot de prioritaire thema's waarop SURF, de Nederlandse ICT-samenwerkingsorganisatie voor het hoger onderwijs en onderzoek, zich richt. Binnen de Special Interest Group (SIG) Cloudimplementaties kunnen hogeronderwijsinstellingen kennis en ervaring uitwisselen over het implementeren van cloud-diensten. Paul Dekkers gaf een overzicht van de belangrijkste groene ICT-initiatieven en benadrukte dat het groener en efficiënter maken van datacentra de grootste impact heeft. Een door-dachte cloud-strategie bestaat er in te kiezen welke bouwblokken van de cloud-infrastructuur het beste uitbestede kunnen worden en welk 'wolkmodel' (*cloud deployment models* — *privaat, publiek, hybride*) daarvoor het meest aangewezen is. Echt groen is de wolk natuurlijk enkel indien haar energiebron groen is. In dat verband werkt SURF samen met GreenCloud, een IJslands dienstverlenend bedrijf dat met 100 procent hernieuwbare energie werkt.

De discussie in de thematische workshops werd telkens ingeleid door een of twee ervaringsdeskundigen. In een plenaire afsluiting vatte Bruno Verbergt (Universiteit Antwerpen) de ideeën en vragen die in de workshops aan

bod kwamen, samen. De vier eerder genoemde strategieën van Paredis dienden als referentiekader voor de volgende aanbevelingen voor sector en beleid.

Verbergt riep op om meer te kijken en luisteren naar kunstenaars. Hij bezwoer dat duurzaamheid bewerkstelligen meer een kunst dan een techniek is, en dat oefening kunst baart. De deelnemers kregen de volgende aanbevelingen mee:

- Neem als informatiesector het voortouw om duurzaamheid te initiëren en aan te sturen.
- Werk de vier strategieën voor duurzaamheid concreet uit.
- Klaar de spanning tussen eco-efficiëntie en matiging uit.
- Bied ruimte aan fora rond duurzame ontwikkeling, dit is een onderdeel van uw maatschappelijke rol.
- Verzeker de vrije toegang tot informatie en zorg dat beleidsmakers en bestuurders een visie ontwikkelen rond (groene) ICT bij digitalisering en Open Access.
- Hou als vereniging de focus op duurzaamheid.
- Publiceer resultaten en voorstellen.

Na de woorden komen de daden. Philippe Liesenborghs (LOCUS) kondigde aan dat, in samenwerking met Ecolife, een project is opgestart rond 'Milieuzorg in lokaal cultuurbeleid in Vlaanderen: Openbare bibliotheken en cultuur- en gemeenschapscentra als groene lokale cultuurspelers'⁶. Want duurzame ontwikkeling is net zo belangrijk en vanzelfsprekend als vrijheid en democratie. ■■

- > <http://www.locusnet.be/portaal/Locus/LokaalCultuurmanagement/Duurzaamheid/Initiatieven>
- > <http://www.vvbad.be/focus>